

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

23 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:

președinte

Iurie Diaconu

judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Burduh

Nicolae Craiu

a judecat, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Central, Lilia Sîrbu, partea vătămată Iurașco Alexandru și reprezentantul ÎS Centru de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională, Neaga Veaceslav, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 25 noiembrie 2019 în cauza penală privindu-l pe

Comanici Valentin XXXXX, *născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 23.01.2017 – 13.06.2018;

Instanța de apel: 10.09.2018 – 25.11.2019;

Instanța de recurs: 14.02.2020 – 23.06.2020.

Asupra recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Central, Lilia Sîrbu, partea vătămată Iurașco Alexandru și reprezentantul părții vătămate ÎS Centru de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională, Neaga Veaceslav, Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința judecătorei Cahul, sediul Central, din 13 iunie 2018 Comanici Valentin a fost:

- achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, din motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii;

- recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal și condamnat la închisoare pe un termen de 1 (unu) an;

20 file; s-a dispus a fi păstrați în dosarul penal pe toată perioada de păstrare a acestuia (f.d. 236-246, vol. IV).

2. Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a reținut că, potrivit rechizitoriului Comanici Valentin este învinuit că, la 31 mai 2016, prezentându-se la sediul Serviciului Procuraturii Anticorupție, pe bd. Victoriei, 11, mun. Cahul, amplasat în incinta Procuraturii raionului Cahul, aproximativ la ora 16:20, aflându-se în biroul de serviciu al procurorului, fiindu-i explicate drepturile și respectiv, fiind avertizat despre răspunderea ce o poartă pentru denunțarea calomnioasă, infracțiune prevăzută de art. 311 Cod penal, de către procuror, reprezentant al organului de drept ce este în drept de a porni urmărirea penală, fiind respectate cerințele prevederilor art. 262 alin. (1) pct. 2), art. 263 Cod de procedură penală, a fost acceptat și primit denunțul, prin care acesta, acționând din alte interese personale, a înscris personal date inexistente, învinuindu-i pe Munteanu Serghei, avocatul Iurașco Alexandru și procurorul neidentificat, de organizarea comiterii infracțiunii de trafic de influență făcute asupra unei persoane cu demnitate publică și de dare de mită, unui procuror, din cadrul Procuraturii raionului Cahul, pentru a-l face să îndeplinească sau nu acțiuni în exercitarea funcției sale, infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (3) lit. a¹) și art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, care potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal, se atribuie la categoria infracțiunilor grave.

Astfel, Comanici Valentin, în scopul realizării intențiilor sale penale, cu toate că a fost preîntâmpinat conform art. 311 Cod penal, că poate purta răspundere pentru denunț calomnios, cunoscând cu certitudine că nu a auzit cum Iurașco Alexandru și persoana necunoscută, discutau la 30 mai 2016 despre careva sume de bani, în formă de propunere de dare de mită și de influențare eventuală a procurorului, în scopul luării unor decizii favorabile lui Munteanu Serghei, prin înscrierile făcute personal în procesul-verbal de interceptare a denunțului, din 31 mai 2016 orele 16:20, a solicitat atragerea la răspundere penală a lui Munteanu Serghei, a apărătorului său Iurașco Alexandru și persoanei neidentificate, presupus a fi procuror, din cadrul Procuraturii raionului Cahul, considerând că aceștia acționează prin înțelegere prealabilă și că ei, la 30 mai 2016, aproximativ la ora 11:30, aflându-se în automobilul de model „Skoda”, cu n/î QCP 227, care era parcat în fața Procuraturii raionului Cahul, prin discuțiile care le purtau între ei, punând la cale comiterea unor infracțiuni, urmăreau anume scopul

comiterii infracțiunii cu privire la propunerea de dare de mită și de trafic de influență, acțiuni manifestate pentru influențarea procurorului din cadrul Procuraturii raionului Cahul și darea acestuia a sumei de 500 euro, pentru ca acesta să întreprindă acțiuni ce intră în obligațiunile de serviciu, iar ca rezultat să nu fie pornită urmărirea penală la cererea sa depusă la Inspectoratul de poliție Cahul din data de 12 mai 2016, prin care solicită atragerea la răspundere penală a numiților Munteanu Stepan și Munteanu Serghei pentru comiterea unor infracțiuni, cerere examinată la acel moment de către organul de urmărire penală din cadrul SUP a IP Cahul. La finele examinării procesului penal nr. R1-07/16 din 31 mai 2016, pornit în temeiul denunțului depus de către Comanici Valentin, a fost dispusă prin ordonanța procurorului Lilian Lungu din 30 iunie 2016 neînceperea urmăririi penale, în temeiul art. 274 alin. (5) și art. 275 pct. 1) Cod de procedură penală, din lipsa faptei infracțiunii, decizie care la momentul actual este definitivă.

Astfel, Comanici Valentin Vasile este învinuit de către organul de urmărire penală, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, conform indicilor: *denunțarea cu bună știință falsă în scopul de a-l învinui pe cineva de săvârșirea unei infracțiuni, făcută unui organ sau unei persoane cu funcție de răspundere, care sânt în drept de a porni urmărirea penală, legată de învinuirea de săvârșire a unei infracțiuni grave.*

Comanici Valentin fiind administrator și fondator al societății comerciale SRL Ilenval-Prim, prin înțelegere prealabilă și acționând în comun acord cu altă persoană, în privința căreia dosarul a fost disjungată în procedură separată, având scopul confecționării și folosirii documentelor oficiale false care acordă drepturi și obligații, aflându-se în mun. Cahul, în perioada de timp, începând cu 19 martie 2013 și până la 06 septembrie 2013, intenționat a confecționat și semnat contractul cu nr. 5, datat cu data de 28 noiembrie 2012 „privind prestarea serviciilor în reparația automobilelor”, în care au introdus date vădit false privind contractarea de către ÎS Centrul de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională filiala din Cahul a serviciilor de reparație auto de la SRL Ilenval-Prim.

Totodată, în perioada de timp cuprinsă între 19 martie 2013 și până la 06 septembrie 2013 Comanici Valentin, în continuarea intențiilor sale infracționale, intenționat, prin înțelegere prealabilă și acționând în comun acord cu altă persoană, în

baza ordinelor de plată cu nr. XXXXX din 19.03.2013, nr. XXXXX din 21.03.2013, nr. XXXXX din 22.03.2013, nr. XXXXX din 26.03.2013, nr. XXXXX din 27.05.2013, nr. XXXXX din 29.05.2013, nr. XXXXX din 29.05.2013, nr. XXXXX din 30.05.2013, nr. XXXXX din 07.06.2013, nr. XXXXX din 13.06.2013, nr. XXXXX din 12.07.2013, nr. XXXXX din 15.07.2013, nr. XXXXX din 19.07.2013, nr. XXXXX din 29.07.2013, nr. XXXXX din 31.07.2013, nr. XXXXX din 09.08.2013, nr. XXXXX din 23.08.2013, nr. XXXXX din 30.08.2013, nr. XXXXX din 06.09.2013, care conțineau date vădit false la capitolul „destinația plății – pentru servicii privind reparația autovehiculelor”, care de facto nu au fost prestate și nu au fost semnate de directorul ÎS Centrul de pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională filiala Cahul, în rezultatul cărui fapt ilegal, prin intermediul BC Moldova-Agroindbank SA, filiala Cahul, au fost transferate mijloace bănești în sumă totală de 110900 lei din contul ÎS Centrul de pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională filiala Cahul pe contul SRL Ilenval-Prim, care se deservește la BC Moldindcombank SA, filiala Cahul, acestea ulterior fiind ridicate în numerar personal de către Comanici Valentin, astfel ultimul împreună cu persoana, în privința căreia dosarul a fost disjungat în procedură separată, și cărei bunurile au fost încredințate în administrare, au însușit mijloacele financiare ÎS Centrul de pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională, filiala Cahul, la suma totală de 110900 lei, cauzând astfel ÎS Centrul de pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională, filiala din Cahul, daune în proporții mari.

Prin acțiunile sale Comanici Valentin a comis infracțiunea prevăzută de art. 191 alin. (4) Cod penal – *delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșite de două persoane, în proporții mari.*

2.1. Instanța de fond motivându-și soluția adoptată a făcut referire la faptul că:

Prin denunțarea falsă legată de învinuirea de săvârșire a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, prevăzută la art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, se înțelege învinuirea persoanei prin denunț fals, de săvârșirea uneia din infracțiunile prevăzute în Partea specială a Codului penal care cad sub incidența alin. (4) – (6) art. 16 Cod penal.

Potrivit art. 263 alin. (7) Cod de procedură penală, persoanei care face denunț sau plângere i se explică răspunderea pe care o poartă în caz dacă denunțul sau plângerea

este intenționat calomnioasă, fapt care se consemnează în procesul-verbal sau, după caz, în conținutul denunțului sau al plângerii și se confirmă prin semnătura persoanei care a făcut denunțul sau plângerea.

Rațiunea incriminării faptei de denunțare falsă este de a evita desfășurarea unei proceduri penale împotriva unei persoane nevinovate, cunoscute fiind efectele negative atât asupra celui împotriva căruia se desfășoară urmărirea penală, cât și asupra credibilității sistemului judiciar, dacă ulterior se constată că s-au desfășurat proceduri penale împotriva unei persoane fără un temei în realitate faptică sau în cea juridică penală.

Obiectul material al infracțiunii din speță îl reprezintă denunțul fals. Astfel, în acest sens, art. 262 art. (1) Cod de procedură penală, prevede că, organul de urmărire penală poate fi sesizat despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea unei infracțiuni prevăzute de Codul penal prin: plângere, denunț, autodenunț, depistarea nemijlocit de către organul de urmărire penală sau procuror a bănuielii rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni.

Numai denunțul, nu și plângerea, autodenunțul sau depistarea nemijlocit de către organul de urmărire penală sau procuror a bănuielii rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni, poate să reprezinte obiectul material al infracțiunii prevăzute la art. 311 Cod penal (în vigoare până la 24.06.2016).

Din dispoziția art. 263 art. (1), (2) Cod de procedură penală, rezultă că denunțul este înștiințarea făcută de o persoană fizică sau de o persoană juridică despre săvârșirea unei infracțiuni, iar plângerea este înștiințarea care poate fi făcută numai de o persoană fizică sau juridică careia i s-a cauzat un prejudiciu prin infracțiune.

Nu oricare denunț, dar anume un denunț fals constituie obiectul material al infracțiunii prevăzute la art. 311 Cod penal.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 311 Cod penal se realizează în acțiunea de denunțare calomnioasă făcută unui organ sau unei persoane cu funcție de răspundere, care sunt în drept de a porni urmărirea penală. Pentru aplicarea răspunderii conform art. 311 Cod penal, este necesar ca denunțarea falsă să se refere la săvârșirea anume a unei infracțiuni.

Infrațiunea de denunțare falsă este o infracțiune formală care se consideră consumată din momentul prezentării și înregistrării denunțului la organul competent și nu la data întocmirii lui.

Latura subiectivă a infracțiunii nominalizate se exprimă prin intenție directă. Scopul infracțiunii de denunțare falsă este un scop special, exprimându-se prin învinuirea pe cineva de săvârșirea unei infracțiuni. Prezența oricărui alt scop exclude calificarea celor săvârșite în baza art. 311 Cod penal.

Analizând cererea din 30 mai 2016, depusă de Comanici Valentin la Procuratura raionului Cahul (f.d 18), cât și procesul-verbal de interceptare a denunțului din 31 mai 2016 (f.d. 9), instanța a constata că, inculpatul a solicitat verificarea faptului actului de corupție comis de Munteanu Serghei, Iurașco Alexandru și procurorul neidentificat, cu pornirea urmăririi penale în legătură cu acest fapt, deoarece lui personal i-a fost cauzat un prejudiciu prin acțiuni care cad sub semnele unei infracțiuni, pentru nesoluționarea cererii depuse de el anterior la Inspectoratul de Poliție Cahul la 12 mai 2016 (f.d. 19).

Astfel, Comanici Valentin a sesizat organul de urmărire penală nu prin denunț, dar printr-o plângere, fapt confirmat prin copia plângerii, anexată la materialele cauzei.

Fapta incriminată inculpatului a fost comisă până la adoptarea Lega nr. 106 din 26 mai 2016, în vigoare din 24 iunie 2016, privind completarea articolului 311 Cod penal, adică până la data respectivă răspunderea în baza art. 311 Cod penal avea loc numai pentru denunțarea cu bună știință falsă, altfel spus până la 24 iunie 2016 nu era prevăzută răspunderea penală pentru plângerea cu bună știință falsă despre săvârșirea unei infracțiuni.

Prin urmare, la data depunerii plângerii – 30 mai 2016 și întocmirii procesului-verbal de interceptare a denunțului – 31 mai 2016, legea penală prevedea răspundere numai pentru denunțare falsă, dat fiind că art. 311 art. (2) lit. a) Cod penal, în vigoare la acel timp, prevedea denunțarea cu bună știință falsă în scopul de a-l învinui de săvârșire pe cineva a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, făcută unui organ sau unei persoane cu funcție de răspundere, care sunt în drept de a porni urmărirea penală, or, după această modificare răspunderea în baza art. 311 Cod penal poate avea loc atât pentru denunțarea cu bună știință falsă, cât și în baza unei plângeri cu bună știință falsă despre săvârșirea unei infracțiuni.

Astfel, plângerea lui Comanici Valentin nu prezintă garanții de probare certă și concludentă a vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, de vreme ce nu constituie obiectul acestei componente de infracțiune.

Cu atât mai mult, probele prezentate în sprijinul învăluirii nu constituie o bază probatorie pentru recunoașterea vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 311 art. (2) lit. a) Cod penal, incriminate prin rechizitoriu.

Or, declarațiile inculpatului au fost confirmate de martorii Boboc Andriana și Leșchevicius Antonas, care sub jurământ au declarat că la 30 mai 2016, aproximativ la ora 11:10-11:15, lângă Procuratura raionului Cahul, au văzut automobilul de model „Skoda Superb” de culoare vișinie, ce aparține lui Munteanu Serghei. La volanul automobilului se afla Munteanu Serghei, iar pe bancheta din față Iurașco Alexandru. Martorul Boboc Andriana a mai declarat că, Comanici Valentin i-a comunicat că Munteanu Serghei propunea mită pentru ca nu să fie soluționată cererea sa depusă la Inspectoratul de Poliție Cahul.

La finele examinării procesului penal nr. R1-07/16 din 31 mai 2016, pornit în temeiul plângerii lui Comanici Valentin, a fost dispusă prin ordonanța procurorului din 30 iunie 2016 neînceperea urmăririi penale, în temeiul art. 274 alin. (5) și art. 275 pct. 1) Cod de procedură penală, din lipsa faptei infracțiunii, care nu poate constitui drept temei al denunțării false.

Sunt întemeiate pretențiile inculpatului, precum că de către organul de urmărire penală nu a fost verificată plângerea sub toate aspectele, nu au fost ridicate înregistrările video din clădirea procuraturii, din declarațiile martorilor acuzării reiese că fapta a avut loc la ora 10:15, pe când din declarațiile inculpatului, martorilor apărării, cât și din fotografia anexată la dosar rezultă că fapta a avut loc la ora 11:10-11:25 (f.d. 138).

Celelalte probe, prezentate în sprijinul învinuirii, sunt adiacente și indirecte, astfel încât din conținutul lor nu rezultă date informative clare și precise cu privire la vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate.

La materialele dosarului penal este anexată plângerea depusă de Comanici Valentin împotriva actelor emise de Procuratura Anticorupție, adresată Judecătoriei Cahul în baza art. 313 Cod de procedură penală, prin intermediul căreia solicită anularea ordonanței din 29 noiembrie 2016 de recunoaștere în calitate de învinuit în

baza art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, motivând că nu sunt probe în acest sens. Dat fiind faptul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, necesitatea examinării plângerii decade.

În contextul soluției adoptate, acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Iurașco Alexandru a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Instanța a constatat cu certitudine că, infracțiunile prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) și art. 191 alin. (4) Cod penal au fost comise de două persoane.

Cauza penală în privința fostului contabil-șef al ÎS Centru de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională, filiala Cahul, a fost disjunsă în procedură separată.

Inculpatul i s-a adus învinuire și în baza art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, excluzându-se această calificare pe motiv că prin Hotărârea Curții Constituționale 33 din 07 decembrie 2017 sintagma „*intereselor publice*” a fost declarată neconstituțională.

Vinovăția lui Comanici Valentin în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, a fost reținută ca fiind dovedită pe deplin prin:

- declarațiile martorului Ciobanu Serghei potrivit cărora el a activat în calitate de director al ÎS Centru de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională, filiala Cahul, începând cu 2011 până în aprilie 2013. În perioada activării sale în calitate de director, cu întreprinderea SRL Ilenvn Prim nu a încheiat vreun contract. Contabila întreprinderii Andronic Rodica din interes de serviciu avea dreptul de a aplica ștampila. Fără decizia sa, contabilul nu putea transfera bani pe careva conturi. În afară de el și contabilă, acces la ștampilă nu a avut nimeni;

- declarațiile martorilor Iorga Dumitru, Grămadă Ion, Ducevschi Grigore, Levăroi Mihail, Bogdan Nicolae potrivit cărora personal reparau automobilele și SRL Ilenval-Prim nu le este cunoscută;

- declarațiile martorului Cubreacov Ion potrivit cărora el a activat în calitate de director al întreprinderii ÎS Centru de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională, filiala Cahul, în perioada aprilie – august 2013. Cât a activat în cadrul întreprinderii, nu s-au adresat întreprinderii SRL Ilenval-Prim pentru repararea automobilelor;

- rapoartele de expertiză judiciară nr. 1972 din 24 noiembrie 2014 și nr. 34/12/3/I-R-524;525 din 09 decembrie 2016 potrivit cărora înscrisurile manuscrise (literar și cifrice) în facturile cu seria: XXXXX nr. XXXXX, XXXXX nr. XXXXX au fost executate de către Comanici Valentin; semnăturile depuse la pozițiile „*Permis eliberarea*” pe actele pe litigiu au fost executate de către Comanici Valentin; impresiunile de ștampile rotunde, aplicate în partea stângă de jos în rubrica „*Primit, beneficiar*” a facturilor sus indicate, au fost aplicate cu ștampila rotundă SRL Ilenval-Prim; impresiunile de ștampile rotunde, aplicate în partea dreaptă de jos în rubrica „*nr. 14 în baza delegației*” a facturilor sus indicate, au fost aplicate cu ștampila rotundă ÎS Centru de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională, filiala Cahul; înscrisurile manuscrise (literar și cifrice), ce completează rubricile în contractul nr. XXXXX din 28 noiembrie 2012, au fost executate probabil de către Comanici Valentin; semnătura depusă la poziția „*Исполнитель*” a contractului nr. XXXXX din 28 noiembrie 2012 a fost executată de către Comanici Valentin; înscrisurile manuscrise, ce completează rubricile contractului nr. XXXXX din 28 noiembrie 2012, au fost executate probabil de către Comanici Valentin; impresiunea de ștampilă rotundă, aplicată în partea stângă de jos în rubrica „*Исполнитель*” a contractului nr. XXXXX din 28 noiembrie 2012, a fost aplicată cu ștampila rotundă SRL Ilenval-Prim; impresiunea de ștampilă rotundă, aplicată în partea dreaptă a rubricii „*Заказчик*” în contractul nr. XXXXX din 28 noiembrie 2012, a fost aplicată cu ștampila rotundă ÎS Centru de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională, filiala Cahul;

- raportul de expertiză judiciară nr. 1972 din 24 noiembrie 2014 potrivit căruia cele 3 semnături plasate la rubrica „*Tipul transferului Normal/Urgent*”, nr. 1 din următoarele documente: ordinele de plată nr. XXXXX 3 din 23.08.2013, nr. 137 din 30.08.2013, nr. XXXXX din 06.09.2013 sunt executate de una și aceeași persoană și nu sunt executate de Ghețivu Nicolae, dar de o altă persoană, prin procedeul de imitație; cele 6 semnături plasate la rubrica „*Tipul transferului Normal/Urgent*”, nr. 1 din

următoarele documente: nr. XXXXX din 12.07.2013, nr. XXXXX din 15.07.2013, nr. XXXXX din 19.07.2013, nr. XXXXX din 29.07.2013, nr. XXXXX din 31.07.2013, nr. XXXXX din 09.08.2013 sunt executate de una și aceeași persoană și nu sunt executate de Cubreacov Ion, dar de o altă persoană, prin procedeul de imitație; cele 10 semnături plasate la rubrica „*Tipul transferului Normal/Urgent*”, nr. 1 din următoarele documente: nr. XXXXX din 19.03.2013, nr. XXXXX din 21.03.2013, nr. XXXXX din 22.03.2013, nr. XXXXX din 26.03.2013, nr. XXXXX din 27.05.2013, nr. XXXXX din 29.05.2013, nr. XXXXX din 29.05.2013, nr. XXXXX din 30.05.2013, nr. XXXXX din 07.06.2013, nr. XXXXX din 13.06.2013, sunt executate de una și aceeași persoană și nu sunt executate de Ciobanu Serghei dar de o altă persoană, prin procedeul de imitație; cele 19 semnături plasate la rubrica „*Tipul transferului Normal/Urgent*”, nr. 2 din următoarele documente: nr. XXXXX din 19.03.2013, nr. XXXXX din 21.03.2013, nr. XXXXX din 22.03.2013, nr. XXXXX din 26.03.2013, nr. XXXXX din 27.05.2013, nr. XXXXX din 29.05.2013, nr. XXXXX din 29.05.2013, nr. XXXXX din 30.05.2013, nr. XXXXX din 07.06.2013, nr. XXXXX din 13.06.2013, nr. XXXXX din 12.07.2013, nr. XXXXX din 15.07.2013, nr. XXXXX din 19.07.2013, nr. XXXXX din 29.07.2013, nr. XXXXX din 31.07.2013, nr. XXXXX din 09.08.2013, nr. XXXXX din 23.08.2013, nr. XXXXX din 30.08.2013, nr. XXXXX din 06.09.2013, sunt executate de una și aceeași persoană și sunt executate de Andronic Rodica;

- faptele dovedite că Andronic Rodica a activat în perioada de timp cuprinsă între 19 martie 2013 și până la 06 septembrie 2013 în ÎS Centru de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională, filiala Cahul, în funcția de contabil-șef;

- declarațiile inculpatului potrivit cărora nu se neagă faptul completării rubricilor Contractului nr. 5 din 28 noiembrie 2012.

În cadrul cercetării judecătorești cu certitudine s-a constatat și că inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 191 alin. (4) Cod penal.

Afirmațiile apărării că inculpatului nu-i poate fi atribuit rolul de autor sau coautor la săvârșirea infracțiunii imputate, având în vedere că ultimul nu deținea nici o funcție în cadrul ÎS Centru de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională, filiala Cahul, or în cazul în care la sustragerea săvârșită de două sau mai multe persoane a participat cel puțin o persoană căreia i-au fost încredințate bunurile, acțiunile tuturor vor fi încadrate în baza art. 191 Cod penal.

Instanța a dat apreciere critică declarațiilor martorilor Ivanenco Anatoli, Trofimov Andrei, Oprea Victor, Rusu Iurie, și Zaberejnii Serghei, considerându-le neveridice, neclare, neconcrete, date cu un scop tendențios de a-i absolvi de răspundere penală pe inculpat.

La individualizarea pedepsei, s-a ținut cont de gravitatea faptelor săvârșite, motivul săvârșirii acestora, persoana celui vinovat, care nu este anterior judecat, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, se caracterizează pozitiv la locul de trai cât și de lipsa circumstanțelor ce ar atenua sau agrava răspunderea penală, apreciindu-se că scopurile prevăzute la alin. (2) art. 61 Cod penal vor fi atinse prin aplicarea pedepsei cu închisoare pe un termen de 7 ani și 6 luni, rezultată din prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, cu executare în penitenciare de tip semiînchis.

Soarta corpurilor delictive a fost soluționată în conformitate cu prevederile art. 106 Cod penal, dispunându-se păstrarea acestora la materialele cauzei.

Acțiunea civilă înaintată de procuror în interesele statului a fost apreciată ca întemeiată și s-a dispus încasarea din contul lui Comanici Valentin în folosul ÎS Centru de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională a 110900 (una sută zece mii nouă sute) lei în calitate de prejudiciu material, menținându-se sechestru asupra bunurilor lui Comanici Valentin, cu interzicerea acestuia de a dispune de bunurile sechestrate și anume: teren cu nr. cadastral XXXXX, amplasat în s. Crihana Veche, r. Cahul; construcția cu nr. cadastral XXXXX, amplasată în s. Crihana Veche, r. Cahul; și 1/3 cota parte din încăperea cu nr. cadastral XXXXX, amplasată în s. Crihana Veche, str. Garoafelor, XXXXX ap. XXXXX, r. Cahul.

3. Nefiind de acord cu sentința, apel în termen, au declarat procurorul Ciuleacu Anatolie, inculpatul și partea vătămată Iurașco Alexandru.

3.1. Procurorul Ciuleanu Anatolie prin apelul declarat a solicitat casarea sentinței, în partea achitării lui Comanici Valentin pe capătul de acuzare adus în baza art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal și a pedepsei stabilite în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Comanici Valentin:

- să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal și condamnat la închisoare pe un termen de 2 ani;

- recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, să-i fie aplicată pedeapsa cu închisoare pe un termen de 2 ani.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiune, prin cumul parțial de pedepsei, a-i stabili pedeapsa definitivă închisoarea pe un termen de 8 ani și 6 luni, în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Iurașco Alexandru.

În rest sentința să fie menținută.

În motivarea apelului s-a invocat că achitarea inculpatului pe capătul de acuzare adus în baza art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, este neîntemeiată și ilegală, făcându-se o apreciere incorectă a probelor prezentate de acuzare și greșit a fost apreciat că inculpatul nu poate fi supus răspunderi și pedepsei penale or el a depus o plângere și nu denunț, iar Legea penală, la momentul comiterii faptei, nu prevedea tragerea la răspundere pentru depunerea unei plângerii.

În cadrul procesului de judecată s-a constatat că, Comanici Valentin cu Munteanu Serghei erau în relații ostile, din motivul unor probleme financiare și a unei cauze civile.

Potrivit materialelor procesului penal înregistrat în Registrul nr.1 cu privire la infracțiuni al Serviciului Sud al Procuraturii anticorupție cu nr. R1-07/2016 a fost înregistrat denunțul depus de către Comanici Valentin, acestuia fiindu-i aduse la cunoștință consecințele conform art. 311 Cod penal și fiind preîntâmpinat despre răspunderea penală ce o poartă pentru denunțarea calomnioasă, fapt pentru care și-a pus semnătura. Ulterior, denunțatorul a fost audiat în calitate de martor, fiind preîntâmpinat și pentru răspunderea penală ce o poartă conform art. 312 Cod penal, pentru darea declarațiilor mincinoase cu bună știință, contrasemnând rubricile respective.

Din declarațiile părții vătămate Iurașco Alexandru, declarațiile martorilor audiați pe acest capăt de acuzare, inclusiv declarațiile inculpatului rezultă, că Comanici Valentin, personal nu l-a auzit pe Iurașco Alexandru să discute și să propună darea sumei de bani unui procuror, pentru ca ultimul să îndeplinească, ori nu acțiuni ce intră în obligațiunile de serviciu, cu toate acestea el a depus un denunț ce poartă un caracter mincinos, conștient și intenționat unui reprezentant al organului de drept, care este în drept de a porni urmărirea penală (procurorul Lungu Lilian), făcând referire la infracțiuni reale, care se atribuie la categoria celor grave (infracțiunile prevăzute de art. 325 alin. (3) lit. a) și art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal), indicând în calitate de autor sau

participant persoane pe care le știe nevinovate, furnizând date ce permit identificarea persoanei învinuite (Munteanu Serghei și Iurașco Alexandru.

În conformitate cu principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art.75 alin.(1) Cod penal, consideră la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța urmează să aplice criteriile generale de individualizare a pedepsei, potrivit cărora, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă cu echitabilă în limitele fixate în partea specială a Cod penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal, iar la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra cor și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Sancțiunile penale, pentru a-și atinge scopurile și pentru a avea eficiență funcțiile lor trebuie să fie corect individualizate, motiv pentru care indică că individualizarea pedepselor constituie un principiu de bază a dreptului penal.

3.2. Inculpatul în susținerea apelului a indicat că:

- învinuirile aduse în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) și art. 191 alin. (4) Cod penal sunt abuzive și neîntemeiate;

- între ÎS Centru de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională, filiala Cahul, și SRL Ilenval Prim sunt relații civile și că nu a fost dovedită infracțiunea de delapidare în proporții mari și de falsificare a contractului nr. 5 și a facturilor.

Din probatoriul examinat în instanță, a fost constatat cu certitudine și probat faptul că automobilele ÎS Centru de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională, filiala Cahul, au fost deservite de SRL Ilenval Prim Cecuri, facturi de la alte întreprinderi nu au fost prezentate, căci au fost în 2012-2013 reparate exclusiv în baza contractului Nr. 5 din 28.11.2012, de către SRL Ilenval Prim.

Astfel, la 03.12.2012, între SRL Ilenval Prim și ÎS Centru de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională, filiala Cahul, a fost încheiat contract cu Nr. 5 din 28.11.12, care până în prezent nu este anulat de vreo instanță și are valoare juridică. Prin raportul de expertiza 34/12/3/1-R-524;525 din 09.12.2016 s-a stabilit că ștampila, aparține ÎS Centru de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională, filiala Cahul.

Martorul Cubreacov Ion a declarat că ștampila a fost permanent la director și se păstrează permanent în safeul acestuia, doar ultimul având acces la ea. Deci, ca pe toate facturile, contractele și ordinele de plata, a aplicat ștampila anume directorul ÎS Centru de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională, filiala Cahul. Conform raportului de expertiză 34/12/3/1-R-524;525 din 09.12.2016 ștampila și semnătură pe delegația XXXXX din 03.12.2012 aparține directorului Ciobanu Serghei, care împuternicește, fiind unicul administrator al bunurilor, pe Andronic Rodica se efectueze transfer, cu destinația servicii reparații auto, către SRL Ilenval Prim, și se anexează la factura, prin care se dovedește, că Ciobanu Serghei a trimis automobilele, ce ÎS Centru de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională, filiala Cahul, la reparație, la SRL Ilenval Prim.

Instanța urma să aprecieze critic declarațiile angajaților ÎS ”Centrul de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională” filiala Cahul, precum că mașinile întreprinderii nu erau reparate la SRL „Ilenval Prim”, deoarece:

- ei au fost angajați ca instructori de conducere;
- nu au studii sau specializările respective pentru a face reparații auto;
- n-au fost împuterniciți să efectueze personal reparațiile automobilelor de serviciu;
- n-au fost remunerați cu salarii suplimentare, pentru serviciile de reparații auto;
- mai mult ca nu dispuneau de utilajele și instrumente speciale, ca să poată efectua reparațiile specifice.

Martorii Ivanenco Anatoli, Trofimov Andrei, Oprea Victor, Zaberejnîi Serghei., Rusu Iurii Corja Iurie au declarat că din 03.12.2012 până la 06.09.2013 au reparat automobilele ce aparțin ÎS Centru de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională, filiala Cahul.

Aceste declarații se confirmă prin registrul SRL Ilenval Prim care este cusut, ștampilat și numerotat și care cuprinde toată informația cu privire la mijlocul de transport supus reparației (numărul de înmatriculare, numărul de identificare a caroseriei, și tipul lucrărilor efectuate).

Martorii Ducevschii Grigore și Iorga Dumitru au declarat că au fost la SRL Ilenval Prim și au efectuat reparații, pentru care au fost transferate mijloace bănești.

Conform actului de control al Inspectoratului Fiscal NR. 5672086 din 09.11.2015 facturile au fost verificate de organul competent, au fost și acte la lucrări efectuate, toate

sumele transferate pentru reparații auto, ce este activitate de bază a SRL Ilenval Prim, au fost incluse în venit anual și plătite toate impozitele. Bani legal, primit pentru lucrări efectuate au fost scoase legal din contul a SRL Ilenval Prim (nu a altei organizații) pentru întoarcere datoriilor de la fondator și pentru procurarea pieselor de schimb auto, conform extrasului anual pe 2013, din MoldindcomBanc anexat la dosar.

Versiunea susținută de Ciobanu Serghei nu a fost confirmată, nefiind prezentate probe ce ar dovedi că alte întreprinderi decât SRL Ilenval Prim au prestat serviciu de reparație a automobilelor ce aparțin ÎS Centru de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională, filiala Cahul.

Declarațiilor martorului Șostac Olga urmează a le da o apreciere critică, or acest martorul pe întreg procesul penal a făcut declarații contradictorii.

Prin actul de control s-a stabilit că, în cadrul examinării activității nu s-a găsit careva încălcări, în privința transferurilor ÎS Centru de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională, filiala Cahul, către SRL Ilenval Prim, fiind ca documente confirmatoare (Facturi și Contract Nr. XXXXX) se aflau în contabilitate, dar este stipulat în punct 3.3 ca în perioada 02.09.13- 06.09.13 s-au efectuat, careva transferuri, fără coordonare prealabila cu Director filialei.

Din aceasta proba rezultă, că toate transferurile bancare până la 02.09.13 au fost coordonate cu Directorii ÎS Centru de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională, filiala Cahul.

Cu Andronic Rodica a avut doar relații de serviciu, înțelegere prealabilă și intenții infracționale nu au avut.

În dosar lipsesc declarațiile depuse de Gramada Ion.

Procurorul a înaintat învinuirea pe articol 191 alin. (4) Cod penal ce contravine cuantumului definitei, proporții mari, ca potrivit Hotărâri Guvernului Nr. 1233 din 09.11.2016, se aprobă cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2017, în mărime de 5600 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație.

Din materialele dosarului rezultă că de OUP DGT Sud CNA și de către Procurorii Procuraturii Anticorupție nu s-au respectat normele procesuale privind competența după materie de efectuare a urmăririi penale. Procurorul în Procuratura Anticorupție Ciuleacu Anatolie a emis ordonanța de punere sub învinuire din 17.01.2017 de învinuire a lui

Comanici Valentin de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) și art. 191 alin. 4) Cod penal.

Ulterior OUP CNA cât și procurorul în procuratura Anticorupție, contrar prevederilor art. 269, 271 Cod de procedură penală, fără a stabili competența în exercitarea în continuare a urmăririi penale pentru continuarea urmăririi penale pe capătul ce ține de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, care conform prevederilor art. 266 Cod de procedură penală este de competența exclusivă a OUP MAI, totodată contrar prevederilor art. 271 Cod de procedură penală, neîntemeiat au exercitat urmărirea penală, totodată înaintând învinuirea lui Comanici Valentin pe art. 361 Cod penal, în încălcarea competenței materiale, ceea ce conform prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, constituie circumstanța care exclude sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Prin urmare, procesul pe capătul de învinuire prevăzut de art. 361 alin. 2) lit. b) Cod penal urmează a fi încetat.

Drept urmare, a solicitat casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care:

- să fie achitat de învinuirile aduse în baza art. 191 alin. (4) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal pe motiv că faptele incriminate nu întrunesc elementele infracțiunii;

- să fie respinsă acțiunea civilă a procurorului și scos sechestrul pus pe: terenul cu nr. cadastral 17201010.842, 01 amplasata s. Crihana Veche, r. Cahul, construcția cu nr. cadastral 17201010.842 01 amplasata s. Crihana Veche, r. Cahul și 1/3 cota parte din încăperea cu nr. cadastral 1720101.436.01.025, amplasata în r. Cahul, s. Crihana Veche str. Garoafelor XXXXX, ap. XXXXX.

3.3. Partea vătămată Iurașco Alexandru prin apelul declarat a solicitat casarea în partea achitării lui Comanici Valentin de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care: Comanici Valentin să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal și condamnat la pedeapsa cu închisoarea și admiterea integrală a acțiunii civile, deoarece soluția instanței pe acest capăt de acuzare este neîntemeiată.

Constatarea că denunțul făcut de inculpat la 31.05.2016 nu are statut de „denunț” ci de „plângere” în sensul normelor procesual penale este greșită reieșind din circumstanțele de fapt și de drept în cauză și anume: denunțul din 31.05.2016 făcut de

Comanici Valentin ca formă, întru totul corespundea prevederilor și condițiilor art. 263 alin. (7) Cod procedură penală, potrivit căruia *persoanei care face denunț sau plângere i se explică răspunderea pe care o poartă în caz dacă denunțul sau plângerea este intenționat calomnios/oasă, fapt care se consemnează în procesul verbal sau, după caz, în conținutul denunțului sau a plângerii și se confirmă prin semnătura persoanei care a făcut denunțul sau plângerea.* Acest fapt se demonstrează prin procesul verbal de interceptare a denunțului (f.d. 9) cât și prin declarațiile martorului Lungu Lilian.

Ca conținut, denunțul din 31.05.2018 făcut de Comanici Valentin constituie o înștiințare falsă făcută despre săvârșirea unei infracțiuni contra bunei desfășurări a activității în sfera publică și se încadrează întocmai în noțiunea de denunț prevăzută de art. 263 alin. (2) Cod procedură penală și fapta incriminată în baza art. 311 Cod penal.

Concluzia instanței că actele procedurale la finele examinării procesului penal nr. R 1-07/16, pornit în temeiul denunțului lui Comanici Valentin., și anume ordonanța procurorului din 30.06.2016, de neînceperea urmăririi penale (definitivă) și ulterioare examinate în procedura prevăzută de art. 313 Cod procedură penală, nu pot constitui drept temei denunțării false este una greșită deoarece ele constituie documente oficiale probatorii la caz, nu au caracter de presupuneri ci sunt probe pertinente, concludente și utile.

Instanța nu a luat în considerație și alte probe din cauza penală și anume: contestațiile adresate de Comanici Valentin Procuraturii anticorupție din 01.12.2016 și 05.12.2016, prin care se dovedește fapta imputată lui deoarece personal declară că: „*Conform art.298 și 313 Cod de procedură penală, lui nu i-au fost lezate careva drepturi sau interese, el a făcut denunț către organele competente că a fost martor ocular și a auzit tentativa săvârșirii infracțiunii...*”

Concluzia instanței de judecată precum că „*celelalte probe, prezentate în sprijinul învinuirii, sânt adiacente și indirecte, astfel încât din conținutul lor nu rezultă date informative clare și precise cu privire la vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate*”, este una fără temei deoarece au fost ignorate așa probe ca declarațiile martorului Romaniuc Igor date la faza urmăririi penale și în fața instanței unde ultimul cert declară că partea vătămată nu a fost prezent la 30.05.2016 la discuțiile lui cu Munteanu Serghei în automobilul ce aparține ultimului. De asemenea au fost ignorate

de instanță și declarațiile martorului Munteanu Serghei atât din faza urmăririi penale cât și cele date în instanță.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 25 noiembrie 2019:

- au fost respinse ca nefondate apelurile procurorului Anatolie Ciuleacu și a părții vătămate Iurașco Alexandru;

- a fost admis apelul inculpatului, casată parțial sentința cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Comanici Valentin a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) și art. 191 alin. (4) Cod penal, din motiv că faptele inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii.

- acțiunea procurorului a fost lăsată fără soluționare, anulându-se sechestrul aplicat asupra bunurilor: terenul cu nr. cadastral XXXXX, amplasat în s. Crihana Veche, r. Cahul, construcția cu nr. cadastral XXXXX, amplasată în s. Crihana Veche, r. Cahul, și 1/3 cota parte din încăperea cu nr. cadastral XXXXX, amplasată în r. Cahul, s. Crihana Veche, str. Garoafelor, XXXXX ap. XXXXX.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a statuat că:

Comanici Valentin, este învinuit că el, fiind administrator și fondator al societății comerciale SRL Ilenval-Prim, prin înțelegere prealabilă și acționând în comun acord cu altă persoană, în privința căreia dosarul a fost disjungată în procedură separată, având scopul confecționării și folosirii documentelor oficiale false care acordă drepturi și obligații, aflându-se în mun. Cahul, în perioada de timp, începând cu 19 martie 2013 și până la 06 septembrie 2013, intenționat a confecționat și semnat contractul cu nr. 5, datat cu data de 28 noiembrie 2012 „privind prestarea serviciilor în reparația automobilelor”, în care au introdus date vădit false privind contractarea de către ÎS Centrul de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională filiala din Cahul a serviciilor de reparație auto de la SRL Ilenval-Prim.

Totodată, în perioada de timp cuprinsă între 19 martie 2013 și până la 06 septembrie 2013 Comanici Valentin, în continuarea intențiilor sale infracționale, intenționat, prin înțelegere prealabilă și acționând în comun acord cu altă persoană, în privința căreia dosarul a fost disjungată în procedură separată, au falsificat facturile eliberate de SRL Ilenval-Prim cu seria: XXXXX nr. XXXXX, XXXXX nr. XXXXX,

și personal, în baza ordinelor de plată cu nr. XXXXX din 19.03.2013, nr. XXXXX din 21.03.2013, nr. XXXXX din 22.03.2013, nr. XXXXX din 26.03.2013, nr. XXXXX din 27.05.2013, nr. XXXXX din 29.05.2013, nr. XXXXX din 29.05.2013, nr. XXXXX din 30.05.2013, nr. XXXXX din 07.06.2013, nr. XXXXX din 13.06.2013, nr. XXXXX din 12.07.2013, nr. XXXXX din 15.07.2013, nr. XXXXX din 19.07.2013, nr. XXXXX din 29.07.2013, nr. XXXXX din 31.07.2013, nr. XXXXX din 09.08.2013, nr. XXXXX din 23.08.2013, nr. XXXXX din 30.08.2013, nr. XXXXX din 06.09.2013, care conțineau date vădit false la capitolul „destinația plății – pentru servicii privind reparația autovehiculelor”, care de facto nu au fost prestate și nu au fost semnate de directorul ÎS Centrul de pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională filiala Cahul, în rezultatul cărui fapt ilegal, prin intermediul BC Moldova-Agroindbank SA, filiala Cahul, au fost transferate mijloace bănești în sumă totală de 110900 lei din contul ÎS Centrul de pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională filiala Cahul pe contul SRL Ilenval-Prim, care se deservește la BC Moldindcombank SA, filiala Cahul, acestea ulterior fiind ridicate în numerar personal de către Comanici Valentin, astfel ultimul împreună cu persoana, în privința căreia dosarul a fost disjunctat în procedură separată, și a cărei bunurile au fost încredințate în administrare, au însușit mijloacele financiare ÎS Centrul de pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională, filiala Cahul, la suma totală de 110900 lei, cauzând astfel ÎS Centrul de pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională, filiala din Cahul, daune în proporții mari.

Organul de urmărire penală a calificat faptele comise de Comanici Valentin în baza art. 191alin. (4) Cod penal, conform indicilor *delapidarea averii, străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită de două sau mai multe persoane prin complicitate, în proporții mari.*

Instanța de apel a conchis că:

✓ apelurile procurorului și părții vătămate Iurașco Alexandru sunt nefondate, iar prima instanță complet și corect a motivat sentința în partea achitării inculpatului de învinuirea adusă în baza art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, preluând motivarea primei instanței și a adăugat că:

- veridicitatea declarațiilor depuse de inculpat și martorii Leșchevicius Antonas și Boboc Andriana puteau fi verificate prin ridicarea informației despre apelurile telefonice efectuate la acea dată și în intervalul de timp indicat;

- faptul că prin plângerea înaintată de către Comanici Valentin organul de urmărire penală nu a constatat prezența infracțiunii, nu impută petentului *a priori* denunțarea falsă și nu îl obligă de a dovedi săvârșirea infracțiunii, or, colectarea probelor este în sarcina organului de urmărire penală, care în cazul dat a eșuat;

- argumentul procurorului în instanța de apel precum că declarațiile martorului Leșchevicius Antonas se combat prin declarațiile martorului Lungu Lilian, au fost respinse deoarece, circumstanțele cazului martorului Lungu Lilian i-au fost devenite cunoscute și în legătură cu cercetarea cererii lui Comanici Valentin, emițând ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale din 30.06.2016;

- în circumstanțele în care Comanici Valentin a formulat organelor de drept cereri de sesizarea săvârșirii unei infracțiuni cu solicitare de atragere la răspundere penală, iar organul de urmărire penală a întocmit proces-verbal de interceptare a denunțului, dubiile în probarea învinuirii nu au fost înlăturare prin ansamblu probatoriu administrat, ele au fost interpretate în favoarea inculpatului;

- solicitarea de a stabili pedeapsa inculpatului pentru fiecare infracțiune separat cât și pentru concurs de infracțiuni conform art. 84 Cod penal, a fost apreciată, în contextul stabilirii netemeinicii apelului, ca nefondată.

✓ apelul inculpatului este fondat, iar sentința, în partea condamnării în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) și art. 191 alin. (4) Cod penal, – netemeinică or faptele inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii.

Astfel, expertizele grafologice nu au stabilit cert cine a falsificat documentele supuse expertizării și cine a efectuat semnăturile prin imitație, dubiul judiciar fiind interpretat în favoarea inculpatului.

Comanici Valentin, fiind administrator al SRL Ilenval-Prim a fost în drept să semneze prezentul contract, să aplice ștampila și să-l expedieze părților.

Inculpatul a confirmat că a semnat și a aplicat ștampila pe contractul prestări servicii nr. XXXXX din 28.11.2012, însă a negat că datele au fost înscrise de el, iar prin raportul de expertiză nr. 34/12/3/1-R-524;525 din 09 decembrie 2016 s-a constatat că înscrisurile manuscrise ce completează rubricile Contractului nr. 5 din 28 noiembrie 2012 au fost executate probabil de către Comanici Valentin.

Contractul este unul tipizat, care conține clauzele contractului de prestări servicii de asistență tehnică și reparație a transporturilor, respectiv în condițiile și circumstanțele

cercetează.

A fost atestată lipsa probelor care să confirme cu certitudine faptul că suma de 110900 lei achitată pentru servicii privind reparația autovehiculelor, a fost delapidată deoarece aceste servicii de facto nu au fost prestate.

Circumstanțele cauzei atestă prezența între părți a unor relații civile (au fost sau nu executate corespunzător obligațiile asumate), asupra cărora poate să se expună instanța sesizată în ordinea procedurii civile contencioasă.

5. Împotriva hotărârii, recurs, în termen, au declarat procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Central, Lilia Sîrbu, partea vătămată Iurașco Alexandru și reprezentantul părții vătămate ÎS Centru de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională, Neaga Veaceslav.

5.1. Procurorul Lilia Sîrbu nu este de acord cu hotărârile instanțelor de fond și motivează că:

- pe capătul de acuzare adus în baza art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal instanța de fond și cea de apel nu au dat apreciere probelor administrate de acuzare și anume: declarațiilor părții vătămate Iurașco Alexandru, declarațiilor martorilor Munteanu Serghei, Romaniuc Igor și Lungu Lilian. De asemenea Comanici Valentin a depus anume denunț și nu plângere, or el nu indică la cauzarea de prejudiciu, acest fapt fiind reconfirmat și de procesul-verbal de interceptare a denunțului din 31 mai 2016, în conținutul căruia inculpatul semnează avertizarea despre răspunderea penală prevăzută de art. 311 Cod penal și descrie faptele infracționale, indicând la nume concrete ale persoanelor ce urmează a fi trase la răspundere penală. fotografia prezentată de inculpat nu poate fi admisă în calitate de probă, nefiind prezentat dispozitivul cu ajutorul căruia a fost efectuată fotografierea. Faptul că unii indică la ora 10:15 și alții la ora 11:30, ora comiterii infracțiunilor grave, nu constituie temei de neconstatare a vinovăției, or toți martorii au indicat că nu țin minte ora exactă, declarând-o cu exactitate și cu toate acestea toți au indicat la prima parte a zilei.

- adoptând soluția de achitare pe capetele de învinuire aduse în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) și art. 191 alin. (4) Cod penal, instanța de apel nu a analizat și nu a apreciat declarațiile martorilor Ciobanu Serghei, Cubreacov Ion, Șoștac Olga, Iorga Dumitru, Grămadă Ion, Ducevschi Grigore, Levăroi Mihail, Bogdan Nicolae și raportul de expertiză judiciară nr. 1972 din 24 noiembrie 2014. În aceiași ordine de idee s-a

procedat și cu facturile fiscale, instanța omițând să se expună și să respingă afirmațiile acuzării că acestea nu sunt semnate de beneficiarii serviciilor prestate, nu conțin date identificatoare a automobilelor presupuse ca reparate și a pieselor reparate. Mai mult, inculpatul a recunoscut că el a făcut mențiunea „Ciobanu” pe contractul nr. 5 din 28 noiembrie 2012, iar cele declarate de el coroborează și se completează prin raportul de expertiză nr. 34/12/3/1-R-524;525 din 09 decembrie 2016.

În drept, recursul ordinar se întemeiază în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și prin el se solicită casarea totală a deciziei și dispunerea rejudecării cauzei de instanța de apel.

5.2. Partea vătămată Iurașco Alexandru prin recursul declarat critică hotărârile în partea achitării de învinuirea adusă în baza art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal și solicită casarea deciziei în această parte și dispunerea rejudecării cauzei de instanța de apel, or aceasta nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, adoptând o soluție neîntemeiată.

În susținerea recursului se invocă că nu au fost cercetate f.d. 121, 123 și 125 – plângerile autentice adresate de inculpat Procuraturii Anticorupție – prin care declară personal că *„Mie nu mi-au fost lezate careva drepturi sau interese, eu am făcut denunț către organele competente că am fost martor ocular și am auzit tentativa săvârșirii infracțiunii”*.

Deci, toate plângerile făcute de Comanici Valentin, prin care indică la săvârșirea infracțiunilor grave, corespund ca formă și conținut prevederilor art. 263 Cod de procedură penală, iar interpretările făcute de instanțele de fond sunt lipsite de temei legal.

5.3. Reprezentatul părții vătămate ÎS Centru de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională, Neaga Veaceslav, critică hotărârea instanței de apel în partea ce ține de achitarea lui Comanici Valentin în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) și art. 191 alin. (4) Cod penal, motivând că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, eroare prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală și solicitând casarea acesteia și menținerea sentinței primei instanței în partea condamnării lui Comanici Valentin în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) și art. 191 alin. (4) Cod penal, admiterea acțiunii civile, dispunerii încasării a 110900 lei în calitate de prejudiciu

material din contul inculpatului în beneficiul ÎS Centru de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională și menținerii sechestrului pe bunuri.

În susținerea recursului se invocă că probele administrate de acuzare au confirmat pe deplin vinovăția lui Comanici Valentin în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), d) și art. 191 alin. (4) Cod penal, probe ce au fost ignorate de instanța de apel și cărora le-a fost dată o apreciere juridică incorectă, preluându-se versiunile apărării ca veridice, cu toate că nu au acoperire probantă.

6. În corespundere cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, referința au depus inculpatul și reprezentantul părții vătămate.

6.1. Inculpatul prin referințele depuse a solicitat dispunerea inadmisibilității recursurilor declarate.

6.2. Reprezentantul părții vătămate ÎS Centru de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională, Neaga Veaceslav, în referința depusă indică că susține pe deplin recursul procurorului și că pledează pentru admiterea lui în sensul declarat.

7. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise, cu casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din următoarele considerente:

Viciul fundamental admis în cadrul unei proceduri precedente, care afectează hotărârea pronunțată, este o ignorare esențială a drepturilor și libertăților garantate de CoEDO, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Exigențele CoEDO obligă instanțele de recurs de a rectifica eroarea de procedură comisă de instanța de fond, în caz contrar art. 6 este încălcat, or se afectează echitatea procedurii (hotărârea CtEDO *Leoni versus Italia*).

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Analizând argumentele fixate în recursuri, subscrise cazurilor de casare prevăzute de pct. 6) și 12) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, în raport cu materialele din dosar, Colegiul Penal lărgit constată că decizia instanței de apel urmează a fi desființată *ad integrum* inclusiv și din alte considerente, nearătate în cererile de recurs.

Pornind de la faptul că apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept și declanșează o continuare a judecării cauzei în fond, producând un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor ce a fost declarat, Colegiul penal reține că, în cauza dată, instanța de apel nu și-a exercitat în deplină măsură atribuțiile prevăzute de lege.

Din dispozițiile art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță, putând da o nouă apreciere probelor și fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, fiindcă dreptul la un proces echitabil nu poate fi considerat efectiv decât dacă susținerile părților sunt examinate de către instanță, aceasta având obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și elementelor de proba sau cel puțin de a le aprecia (hotărârea CtEDO *Achina versus Romania*).

În hotărârea CtEDO *Maslova și Nalbandov versus Federația Rusă* s-a reiterat importanța soluționării unei cauze în fond, astfel ca instanța națională să se expună asupra vinovăției sau nevinovăției persoanei acuzate de comiterea unui delict, în vederea stabilirii adevărului obiectiv, restabilirii ordinii de drept, ocrotirii și asigurării drepturilor nu numai a acuzatului, dar și a victimelor infracțiunii.

În primul rând, cu referire la învinuirea adusă în baza art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, hotărârile prezintă deficiențe sub aspectul motivării, deoarece instanța de fond a făcut o motivare generală, confuză și fără o argumentare concretă, iar instanța de apel nu a reacționat, în modul prevăzut de lege, asupra erorilor de drept comise, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentința nemotivată și neîntemeiată legal.

Astfel, instanța de fond a achitat inculpatul pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, arătând că **lipsește obiectul imaterial al componenței de infracțiune**, că **organul de urmărire penală nu a întreprins toate măsurile prevăzute de art. 254 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală la examinarea plângerii lui Comanici Valentin și că Ordonanța de dispunere a neînțelegerii urmăririi penale în temeiul art. 274 alin. (5) și art. 275 pct. 1) Cod de procedură penală nu poate constitui temei a considerării denunțului fals.**

Procurorul și partea vătămată Iurașco Alexandru au contestat soluția primei instanței, indicând că greșit s-a stabilit lipsa obiectului imaterial, interpretându-se incorect norma penală, or art. 263 alin. (7) Cod de procedură penală, în redacția legii la momentul comiterii presupusei infracțiuni, stipula că *persoanei care face denunț sau plângere i se explică răspunderea pe care o poartă în caz dacă denunțul sau plângerea este intenționat calomnios/oasă, fapt care se consemnează în procesul verbal sau, după caz, în conținutul denunțului sau a plângerii și se confirmă prin semnătura persoanei care a făcut denunțul sau plângerea.*

Instanța de apel a conchis că apelurile procurorului și părții vătămate Iurașco Alexandru sunt nefondate, iar prima instanță complet și corect a motivat sentința în partea achitării inculpatului de învinuirea adusă în baza art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal preluat motivarea primei instanței.

Raportând motivarea făcută de instanțele de fond la cererile de apel ale procurorului și părții vătămate Iurașco Alexandru, se conchide că aceasta nu poate fi preluată de instanța de recurs, de vreme ce motivarea soluției este contradictorie și vagă, fiind lipsită de suport legal.

În acest sens, se reține că Comanici Valentin a fost achitat în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, adică că nu s-a constatat existența infracțiunii, pe când motivarea instanțelor ierarhic-inferioare se referă la lipsa obiectului imaterial al componenței de infracțiune – denunțul fals, adică că lipsește elementul componenței de infracțiune, temei de achitare prevăzut în pct. 3) alin. (1) art. 390 Cod de procedură penală.

S-a apreciat că cererea înregistrată cu nr. 965 la 30 mai 2016 (f.d. 16, vol. I) nu cade sub incidența prevederilor art. 263 Cod de procedură penală, lăsându-se fără argumentare faptul că în baza acesteia a fost întocmit procesul-verbal de interceptare a

denunțului din 31 mai 2016 (f.d. 9, vol. I) potrivit textului căruia lui Comanici Valentin i s-au explicat drepturile și obligațiunile procesuale, fiind avertizat în baza art. 311 Cod penal, fapt pentru care și-a pus semnătura, confirmând veridicitatea datelor indicate în actul procesual, iar despre cauzarea de prejudicii petentul nu a sesizat.

În opinia Colegiului argumentele enunțate mai sus constituie fondul apelurilor procurorului și a părții vătămate Iurașco Alexandru și asupra cărora instanța de apel era obligată să se pronunțe motivat, deoarece în viziunea apelanților, aceste motive ar putea răsturna soluția adoptată de prima instanță și afecta temeinicia hotărârii, cu atât mai mult că, în lumina jurisprudenței CtEDO, deși instanțele nu sunt obligate să se expună asupra motivelor de respingere a fiecărui argument a unei părți (hotărârea *Ruiz Torija versus Spania*), acestea nu sunt scutite de obligația de a examina în modul corespunzător principalele motive invocate și de a le da un răspuns (hotărârea *Moreira Ferreira versus Portugalia*).

Este adevărat că prin depunerea unei plângeri sau denunț, petentul nu este obligat de a dovedi săvârșirea infracțiunii pe care o denunță sau deplânge, doar că legea penală obligă persoana de a se abține de la denunțarea/deplângerea calomnioasă, care se stabilește după adoptarea unei hotărâri de neconstatare a existenței faptei, indiferent de la ce organ de drept ea emană, iar în cauză, produce efecte juridice Ordonanța de dispunere a neînceperii urmăririi penale în temeiul art. 274 alin. (5) și art. 275 pct. 1) Cod de procedură penală (f.d. 25-26, vol. I), legalitatea și temeinicia acesteia fiind constatată prin hotărâre judecătorească irevocabilă (f.d. 170-172, vol. IV).

Instanțele au statuat lipsa obiectului imaterial al componenței de infracțiune – denunțul fals – în baza unei interpretări eronate ale normelor penale și procesual-penale, or așa cum reiese din alin. (7) art. 263 Cod de procedură penală, în redacția legii la momentul comiterii presupusei infracțiuni, plângerea putea să conțină un denunț și că acesta putea fi considerat obiect imaterial al infracțiunii prevăzute de art. 311 Cod penal, în redacția legii până la modificările efectuate prin Legea Nr. 106 din 26.05.2016.

Se menționează și că instanțele au motivat concluzia de achitare, depășind limitele atribuțiilor, or ele au fost învestite cu examinarea învinuirii aduse lui Comanici Valentin în baza art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal nu și cu judecarea legalității și temeiniciei Ordonanței de dispunere a neînceperii urmăririi penale în temeiul art. 274

alin. (5) și art. 275 pct. 1) Cod de procedură penală, or prin argumentările că *organul de urmărire penală a eșuat în verificarea versiunilor înaintate de petent și martorii prezentați de acesta*, s-au expus asupra legalității și temeiniciei acesteia, exercitând și atribuțiile judecătorului de instrucție, depășindu-și competența.

În al doilea rând, cu referire la învinuirile aduse în baza art. 361 alin. (2) lit. b) și art. 191 alin. (4) Cod penal, se reține că o hotărâre motivată, în sensul legislației naționale pertinente, precum și a jurisprudenței CtEDO, trebuie să conțină motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței la adoptarea soluției, precum și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților în raport cu analiza probatoriului administrat în cauză. Totodată, urmează a se reține că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil. Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 CoEDO, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (hotărârea CtEDO *Suominen versus Finlanda*).

Potrivit art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă administrată de părți trebuie să fie verificată și apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și că nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată.

Colegiul specifică că, pentru corectitudinea judecării prezentei cauze este important de a analiza minuțios toate probele acumulate în dosar, întrucât aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, iar justa apreciere contribuie la elucidarea adevărului și la echitatea procedurii desfășurate pentru toate părțile la proces, or în decizia instanței de apel lipsește cu desăvârșire analiza și aprecierea probelor.

Omisiunea instanței de apel de a face o analiză a probatoriului administrat și de a se expune argumentat asupra fiecărei probe în parte, este cu certitudine o lacună care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la această etapă a procedurilor urmând a fi înlăturată de instanța de apel, prin rejudecarea cauzei.

La caz, cu referire la învinuirile aduse în baza art. 361 alin. (2) lit. b) și art. 191 alin. (4) Cod penal, nu există o coroborare între probele aduse în susținerea învinuirilor și cele prezentate în favoarea achitării inculpatului, iar statuările instanței de apel că nu

pot fi considerate ca corespunzând exigențelor CoEDO, ele conținând doar fraze de ordin general, argumente neconcrete și nefiind întemeiate legal și prin admiterea apelului inculpatului și adoptarea soluției de achitare pe motiv că faptele inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii, instanța de apel a dat o încadrare juridică greșită faptelor săvârșite, prin ce a admis eroarea de drept prevăzută la pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a conchis că în acțiunile lui Comanici Valentin nu există elementele componentelor de infracțiune prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) și art. 191 alin. (4) Cod penal, dubiile interpretându-le în favoarea inculpatului, însă nu a arătat care element/e a componentei de infracțiune nu se constată.

De asemenea, s-a preluat versiunea inculpatului susținută la judecarea apelurilor fără a le corobora cu:

- rapoartele de expertiză judiciară (grafologică) conform cărora înscrisurile ce completează rubricile contractului nr. XXXXX din 28 noiembrie 2012 și a facturilor cu seria XXXXX nr. XXXXX, XXXXX nr. XXXXX, XXXXX nr. XXXXX, XXXXX nr. XXXXX, XXXXX nr. XXXXX, XXXXX nr. XXXXX, XXXXX nr. XXXXX, XXXXX nr. XXXXX, XXXXX nr. XXXXX, XXXXX nr. XXXXX, XXXXX nr. XXXXX, XXXXX nr. XXXXX, XXXXX nr. XXXXX, XXXXX nr. XXXXX, XXXXX nr. XXXXX, XXXXX nr. XXXXX, XXXXX nr. XXXXX, XXXXX nr. XXXXX au fost efectuate de către inculpat și că semnăturile lui Ghețivu Nicolae, Cubreacov Ion și Ciobanu Sergiu de pe ordinele de plată nu sunt executate de nominalizați, ci de Andronic Rodica;

- declarațiile martorului Ciobanu Serghei potrivit cărora pe perioada când se afla la conducerea ÎS Centru de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională **nu a fost încheiat contract** cu SRL Ilenval-Prim, în vederea reparării automobilelor ce aparțineau întreprinderii de stat, că ÎS Centru de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională avea încheiat cu o altă întreprindere contract în acest sens și că acces la ștampila întreprinderii o avea el și contabilă Andronic Rodica, ștampila fiind tot timpul la ultima;

- declarațiile martorului Șostac Olga din care rezultă că la facturile fiscale eliberate pe numele SRL Ilenval-Prim **nu au fost anexate** acte de confirmare a efectuării lucrărilor de reparație semnate de părți, or factura nu este o dovadă a

efectuării lucrărilor și că SRL Ilenval-Prim **nu era indicată** în cartea contabilă a ÎS Centru de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională;

- declarațiile martorilor Iorga Dumitru, Grămadă Ion, Ducevschi Grigore, Levădoi Mihail, Bogdan Nicolae și Ghețivu Ion potrivit cărora automobilele ÎS Centru de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională **nu au fost reparate** la SRL Ilenval-Prim, repararea efectuându-se la alte întreprinderi sau de către martori personal;

- corpurile delictelor – facturile fiscale – care **nu conțin** semnătura beneficiarului și date identificatoare a automobilelor reparate cât și a pieselor supuse reparării;

- declarațiile inculpatului, făcute la instanța de fond, potrivit cărora **el a înscris** numele *Ciobanu* în contractul nr. XXXXX;

În calitate de probă a nevinovăției au fost reținute înscrisurile din Registrul de evidență a documentelor de încasări și plăți pe anul 2013 (f.d. 114-1210, vol. IV) fără a se referi la faptul că acestea nu conțin semnătura persoanei ce a transmis și recepționat bunul supus reparării.

O altă probă invocată în susținerea nevinovăției – actului de control fiscal efectuat la SRL Ilenval-Prim (f.d. 228-231, vol. I pe 315 file) – a fost reținută fără a fi apreciată prin coroborare cu rapoartele de expertiză judiciară (grafologică).

În textul hotărârii recurate s-a indicat că *declarațiile martorilor apărării au fost confirmate prin probe cu înscrisuri documentare și nu pot fi puse la îndoială* cât și că *declarațiile martorilor apărării cât și probele materiale confirmă declarațiile date de inculpat*, fără a enunța, descrie și corobora datele conținute în „*probele cu înscrisuri documentare*” și în „*probele materiale ce le confirmă*” în întreg materialul probator administrat atât de partea apărării cât și de partea acuzării.

Deci, instanța de apel urma să desfășoare concluzia despre achitarea inculpatului expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza deciziei de achitare, fapt care pe caz nu a avut loc, fiind efectuată o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale, acționându-se cu derogare de la prevederile procesual-penale, or potrivit art. 101 alin. (2) Cod de procedură penală, *judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.*

În al treilea rând, Colegiul, reieșind din prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, menționează și că printre garanțiile unui proces echitabil, reglementat de art. 6 CoEDO, se enumeră și faptul că orice persoană trebuie să fie judecată în mod echitabil de un tribunal independent și imparțial, vizavi de temeinicia oricărei acuzații îndreptate împotriva sa, ceea ce urmează a fi realizat și în prezenta cauză, fiind, totodată, respectate drepturile inculpatului garantate atât de Constituția Republicii Moldova, CoEDO cât și de Codul de procedură penală, iar instanța de apel este obligată de a verifica chestiunile de drept ce țin de respectarea prevederilor art. 33-35 Cod de procedură penală la judecarea cauzei de către prima instanță, la compunerea completului de judecată, or, dacă aceste prevederi sunt încălcate, în baza art. 415 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, prin coroborare cu prevederile art. 250 alin. (2) Cod de procedură penală, se impune soluția de admitere a apelului, casarea sentinței primei instanțe și dispunerea rejudecării de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată.

Din analiza actelor dosarului rezultă că părțile nu au invocat la nici o etapă a procesului penal imparțialitatea membrilor completului ce a judecat cauza în primă instanță, însă, la f.d. 173, vol. V, este anexată încheierea Judecătoriei Cahul din 01 august 2016 potrivit căreia judecătorul Bancov Evgheni a judecat cererea de aplicare a sechestrului pe sumele bănești ce aparțin pârâtului SRL Ileva Prim în cadrul pricinii civile ÎS Centrul de pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională către SRL Ileva-Prim cu privire la încasarea sumei bănești. Această probă a fost prezentată de apărare în ședința instanței de apel din 15 mai 2019, solicitarea de anexare motivându-se prin aceia că nu poate fi reținută infracțiunea de delapidare în proporții mari, or în hotărârea prezentată s-a făcut trimitere la caracterul civil a relațiilor litigioase apărute între SRL Ileva-Prim și ÎS Centrul de pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională(f.d. 174-175, vol. V).

Astfel, cu toate că instanța de apel a admis cererea apărării și a anexat proba prezentată la materialele cauzei, nu s-a expus asupra acesteia și nu a verificat, din oficiu, punând în discuție cu părțile, dacă există legătură de cauzalitate și conexitate între pricina civilă și cauza penală (episodul delapidării în proporții mari) pentru a confirma sau infirma compatibilitatea/incompatibilitatea judecătorului de primă instanță. Or, instanța de apel nu poate purcede la expunerea pe fond a cerințelor din apeluri, în cazul în care se constată că procedura examinării cauzei în primă instanță a

fost viciată prin compunerea instanței, care nu era în drept să se pronunțe asupra argumentelor părților, având în vedere circumstanța de incompatibilitate ce i se impută.

În baza celor expuse supra, Colegiul concluzionează, că erorile procesuale admise de Curtea de Apel cad sub incidența prevederilor art. 427 Cod de procedură penală și ele nu pot fi reparate în prezenta procedură, fundamentând concluzionarea casării deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs și nu permit preluarea concluziilor instanței de fond, or judecarea apelurilor au avut loc cu derogări de la normele procesual-penale și nu a fost judecat fondul acestora .

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirilor înaintate, să analizeze la modul cuvenit prezența sau lipsa vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunilor imputate, ținând cont de motivele expuse în prezenta decizie și de motivele invocate în recursurile declarate, iar ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Central, Lilia Sîrbu, partea vătămată Iurașco Alexandru și reprezentantul ÎS Centru de Pregătire a Specialiștilor pentru Armata Națională, Neaga Veaceslav, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 25 noiembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Comanici Valentin XXXXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată și este pronunțată integral la 16 iulie 2020.

Președinte	Iurie Diaconu
Judecător	Liliana Catan
Judecător	Ion Guzun
Judecător	Victor Burduh
Judecător	Nicolae Craiu